

*Za vrijeme svete mise
odveden od oltara,
uhapšen i ubijen*

fra **Bono ANDAČIĆ**

42 godine

časni brat

Franjevačka hercegovačka provincija - Mostar

Rođen je 5. studenoga 1903. u Hamzićima, od oca Marijana i majke Stane, rođ. Sablijić. Godine 1921. stupa u franjevački red kao tercijar. U novicijat je stupio kao brat laik 1928. godine. Jednostavne zavjete položio je 1929., a svečane 1933. godine. Radio je kao krojač u Mostaru i u Veljacima. Partizani su ga izveli iz crkve usred Sv. mise 11. veljače 1945., likvidirali i bacili u jamu kod Gornjeg Graca.

Zajedno s fra Bonom pred oltarom crkve u Izbičnu toga su dana bili fra Nevinko Mandić i dr. fra Marko Dragičević. Fra Bono Andačić je ministrirao pokojnom fra Nevinku, a onda su došli partizani, uhvatili ih i odvucli od oltara, izvukli iz crkve, odveli, ubili i bacili u jamu kod Gornjeg Graca.

Evo što o tom tužnom događaju piše dr. Bruno Raspudić u članku *Grad na gori u plamenu* (1998.), nakon što je nabrojao sve pogubljene franjevce:

K njima treba dodati fra Marka Dragičevića, koji je prije par dana otišao u obližnju župu Izbično, gdje je fra Nevinko Mandić zamjenjivao odsutnog župnika. Na 11. veljače 1945. držao je pučku misu.

U to vrijeme naišao je kraj crkve odred partizana 19. divizije Osmoga dalmatinskoga korpusa. Ušao je u crkvu i naredio da se misa prekine, a narod razide. Trojici fratara koje su tada našli u župnom stanu, naredili su da ih slijede.

Otišli su u Crne lokve, a sutradan posli prema Mostaru. Uvečer, toga dana, ubijeni su i bačeni u neku od jama.

Umjesto zaključka, dr. Raspudić piše:

Stvarni razlozi koji su natjerali Titovu vojsku da na tako neljudski način poublja učene franjevce u prvom su redu što su širokobriješki franjevci bili brvatski katolički redovnici i nositelji kulture među siromašnim hercegovačkim pukom; zatim, jer su njihovci daci bili u

velikoj većini rodoljubi, tj. za slobodnu i Nezavisnu Državu Hrvatsku; i napokon, jer su komunisti pred Širokim Brijegom pretrpjeli strašne gubitke. To su dakle pravi razlozi: vjera, brvatstvo i sloboda, a sve je drugo komunističko zavodenje i izvrtanje istine.

Dr. Bruno Raspudić je vrlo lijepo protumačio partizanske razloge za ubojstva nedužnih fratara, pa tako i ovog brata laika, fra Bone, koji se cijeli život Bogu molio, a onda su ga odvucli poput najgoreg zločinca, usred Sv. mise i ubili!

Izvori i literatura:

Iskaz Ruže Andačić, 20. 3. 1993.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hercegovački franjevački mučenici*, Mostar, 1992., str. 95-96.

Nikić, dr. fra Andrija, *Hrvatske žrtve rata u Hercegovini*, Mostar, 1995., str. 11.

Raspudić, dr. Bruno, "Grad na gori u plamenu", *Kršni zavičaj*, Humac, 1998., br. 31, str. 134.